

STEFAN KUKS: WATERSCHAPPEN MOGEN ZICH VEEL ONDERNEMENDER OPSTELLEN

Volgens Stefan Kuks staat de watersector een dynamische toekomst te wachten. De waterschappen kunnen daarin een nieuwe, actieve rol spelen. Zijn boodschap: wees ondernemend, zoek partners op en zorg dat je erbij bent. Dat sluit direct aan bij het credo van het onlangs gehouden STOWA-jubileumsymposium 'Kansen creëren door samen te innoveren'. Hieronder geeft hij zijn visie. Kuks is watergraaf van Waterschap Regge en Dinkel, bijzonder hoogleraar 'Innovatie en implementatie van waterbeleid' aan de Universiteit Twente en portefeuillehouder 'Kennisonwikkeling & Innovatie' in het bestuur van de Unie van Waterschappen.

De Unie van Waterschappen streeft naar een innovatieve watersector, zoals bepleit in het advies van het Topteam Water. De Unie en de waterschappen kunnen vooral bijdragen aan export en economische groei door gunstige voorwaarden te scheppen voor innovatie, aldus Kuks: 'Een belangrijke voorwaarde is dat de thuismarkt vernieuwend opereert. We maken de transitie mee van een technocratische, in zichzelf gekeerde sector naar een extern gerichte sector die de samenwerking opzoekt met alle *stakeholders*. Dat is nodig om samen maatschappelijke doelen na te streven. We moeten de agenda's kennen van de andere partijen en slim doelstellingen combineren. Soms moeten we zelf iets inleveren, maar we profiteren veel van het werk van anderen als we samenwerken.'

De waterschappen hebben als *unique selling point* de eigen bedrijfsvoering, aldus Kuks. 'Het proeftuin-concept geeft invulling aan de stimulerende rol die de waterschappen kunnen hebben. We willen graag *launching customer* zijn voor bedrijven. Zo kunnen we in de 'gouden driehoek' onze bijdrage leveren aan de BV Nederland.'

MEEBEWEGEN

Kuks is zondermeer voorstander van een ondernemende overheid. De vraag is hoe ver die mag gaan in verband met concurrentie en taakopvatting: 'Heel precies is dat niet te zeggen, maar in ieder geval veel verder dan we nu doen. De overheid mag zeker veel ondernemender zijn. Maar er is wel een verschil tussen ondernemend zijn en ondernemer zijn. De overheid kan geld verdienen in de zin van opbrengsten genereren om maatschappelijke kosten te drukken, besparingen te realiseren. De grens ligt daar waar er bedrijven in de markt zijn die dezelfde zaken aanbieden. Maar ondernemend in de trant van actief, nieuwe dingen mogen proberen, samenwerking opzoeken, niet afwachten: ja, zeker!

UITDAGING

De uitdaging voor waterschappen is om ambities waar te maken, terwijl ze ook op kosten moeten besparen. Kuks: 'Er is een *sense of urgency*. De wereld is in beweging en Nederland moet meebewegen. Er zijn ongekende mogelijkheden en uitdagingen. Kennisinstellingen zoals

EERSTE DELTAFACTS VOOR WATERGRAAF STEFAN KUKS

STOWA/Deltaproof heeft onlangs de eerste Deltafacts aangeboden aan Watergraaf Stefan Kuks, portefeuillehouder Kennisontwikkeling & Innovatie in het bestuur van de Unie van Waterschappen. Dat gebeurde tijdens de Innovatie-estafette 2011 in Rotterdam.

Deltafacts geven de actuele kennis weer over belangrijke onderwerpen in het kader van het deltaproof maken van ons land. Er zijn inmiddels Deltafacts over deltadijken, bouwen in en op waterkeringen, gevolgenbeperking compartimentering dijkkringen, samengestelde peilgestuurde drainage, zouttolerante teelten, waterreservoirs op bedrijfsniveau en dynamisch peilbeheer. U kunt ze bekijken op www.deltaproof.nl.

De Deltafacts zijn een initiatief van het STOWA Kennisprogramma Deltaproof. Dit programma brengt kennisvragen van waterschappen over (toekomstige) waterveiligheid en zoetwaterbeschikbaarheid in beeld, en zoekt samen met hen naar praktische antwoorden op die vragen. Het kennisprogramma richt zich op de realisatie van Deltaopgaven op regionaal niveau.

STOWA zijn dan erg belangrijk om te laten zien welke kansen er liggen: zichtbaar en praktisch, dicht bij het werk van de waterschappen. Bijvoorbeeld als het gaat om aanbesteden. Er zijn vormen van aanbesteden die innovatie prikkelen. Die vormen willen we inzetten. We bepalen dan niet meer zelf volledig hoe iets moet worden gedaan. Nee, we signaleren een probleem en zeggen tegen het bedrijfsleven: kom, en denk met ons mee over oplossingen. Dit gebeurt in projecten zoals de Ijkdijk.'

Om de aanwezige kansen optimaal te benutten, moet de institutionele voedingsbodem goed zijn, aldus Kuks. 'Daar kunnen we stappen in zetten. De overheid is sterk aan het veranderen. Moet wel veranderen. De samenleving verandert immers. Vernieuwing vindt plaats in nieuwe arena's, buiten de overheid. Goed luisteren wordt belangrijker.

Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft het principe beschreven in het rapport 'De energieke samenleving'. Hierin staat te lezen dat de in de maatschappij aanwezige creativiteit en innovatiekracht van burgers en bedrijven schreeuwen om een nieuwe rol van de overheid. Veel dingen die we al tijden hetzelfde doen, zullen binnen korte tijd ook anders gebeuren als gevolg van de ontwikkeling van technologie. Neem monitoring. Daar hoeft straks niemand meer de deur voor uit met alle remote-sensingtechnologie die we ter beschikking hebben. Sensortechnologie wordt steeds belangrijker. Van Dikke Domme naar Smalle Slimme dijken, werd op het jubileumcongres gezegd. Ook hiermee is bedoeld dat we, met inzet van die nieuwe technologie, allerhande functies moeten koppelen: recreatie, energieopwekking, infrastructuur.'

Er is wel een verschil tussen ondernemend zijn en ondernemer zijn.